

Motion till riksdagen

1987/88:Jo904

av Per-Ola Eriksson och Börje Hörnlund (c)
om bygdeavgifterna från vattenregleringar

I samband med sjöregleringar och kraftverksbyggen utdömer vattendomstolen enligt 10 kap. vattenlagen s. k. bygdeavgifter som vattenföretaget måste erlägga i kompensation för de ingrepp som görs i en älv eller ett sjösystem.

Bygdeavgifternas storlek bestäms i förhållande till den avkastning som en älvutbyggnad eller sjöreglering väntas ge. Vattenföretaget får sedan årligen betala utdömt belopp till länsstyrelsen i det län som berörs. Pengarna fonderas och förvaltas av länsstyrelsen.

Av dessa bygdeavgifter, ofta kallat vattenregleringsmedel, kan näringslivet i den kommun som är berörd erhålla lån eller bidrag enligt "Förordningen om avgifter enligt vattenlagen". Även kommunen är stödberättigad.

Villkoren för att erhålla lån eller bidrag från bygdeavgifterna är att pengarna skall användas till investeringar som främjar näringslivet, sysselsättningen och den allmänna servicen i den bygd som berörs av vattenregleringen. Kommunen kan inte erhålla bidrag till drift av kommunala verksamheter utan endast till investeringar.

I de regioner där medel ur bygdeavgifterna utgår kan angelägna investeringar utföras till stor nytta för befolkningen. Det kan bidra till att förhindra avfolkning och har därför en viktig regionalpolitisk funktion.

Kommunen äger inte beslutanderätt över bygdeavgifterna utan denna utövas av länsstyrelsen. Det sker endast i samråd med kommunen som får möjlighet att yttra sig över de ansökningar som inkommit, varefter länsstyrelsen beslutar – i praktiken den tjänsteman som handlägger ansökningarna. Länsstyrelsens lekmannastyrelse tar sällan eller aldrig ställning till inkomna ansökningar.

Förvaltningen av bygdeavgifterna bör, enligt vår bestämda uppfattning, åvila den kommun där vattenregleringen skett i stället för av länsstyrelsen. Likaså bör kommunen ha fullständig beslutanderätt över bygdeavgifter som härrör från vattenregleringar inom den egna kommunen.

Genom att överföra förvaltnings- och beslutanderätt över bygdeavgifterna från länsstyrelsen till kommunerna påskyndas ärendehantering. Besluten fattas därigenom närmare de människor och den region som berörs.

Eftersom länsstyrelsen för sin handläggning av inkomna ansökningar nu är beroende av kommunens synpunkter är det rimligt att kommunen ges det fulla ansvaret för bygdeavgifterna. Kommunstyrelsen bör lämpligen utgöra det organ inom kommunen som får förvaltnings- och beslutanderätten över bygdeavgifterna.

Hemställan

Mot. 1987/88

Jo904

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställs

att riksdagen beslutar om sådan ändring i 10 kap. vattenlagen att kommun ges förvaltnings- och beslutanderätt över bygdeavgifter från vattenregleringar.

Stockholm den 22 januari 1988

Per-Ola Eriksson (c)

Börje Hörnlund (c)

